

**KIJITABU CHA MAFUNDISHO YA BIBLIA
KUHUSU HABARI NJEMA (kwa Afrika)
Mailis Janatuinen**

YALIYOMO

1. Yesu Anakutana na Mtu Anayesimamia Afisi ya Kutoza Uchuru	Luka 19:1-10
2. Yesu Anakutana na Mtu Aliyepooza	Marko 2:1 - 12
3. Yesu Anakutana na Kahaba	Luka 7:36 - 50
4. Yesu Anakutana na Tajiri	Marko 10:17 - 27
5. Mafundisho ya Yesu: Mwana Mpotevu	Luka 15:11 - 24
6. Mafundisho ya Yesu: Mwana Mpotevu Mwingine	Luka 15:25 - 32
7. Mafundisho ya Yesu: Ni Nani Jirani Yangu?	Luka 10:25 - 37
8. Wakati Tendo Lisilowezezana Linatendeka	Marko 5:21 - 24
na 35 - 43
9. Mwanamke Aliyetokwa Damu	Marko 5:25 - 34
10. "Efatha" – Funguka	Marko 7:31 - 37
11. Muumini Anayeamini Shingo Upande	Marko 9:14 - 29
12. Kilio cha Kipofu Mwombaji	Marko 10:46 - 52
13. Upendo Hautaweza Kushindwa	Marko 14:1 - 9
14. Kichekesho Kiitwacho Hukumu ya Yesu	Marko 15:1 - 15
15. Yesu Anakutana na Wahalifu Wawili	Luka 23:32 - 43
16. Kufufuka Kusikoaminika	Marko 16:1 - 8
17. Yesu Anakutana na Mwanafunzi mwenye Mashaka	Yohana 20:19-29

1. YESU ANAKUTANA NA MTU ANAYESIMAMIA AFISI YA KUTOZA UCHURU Luka 19:1-10

TAARIFA MUHIMU: Nyakati za Yesu, watoza uchuru walijulikana kuwa na tabia ya kutoaminika. Jambo la kwanza, walikuwa wakitumikia utawala ya Warumi. Jambo la pili, wanaweka pesa ya uchuru kwa mifuko yao nakujitajiricha kwa kunyanyaza watu wa inchi yao. Katika mstari wa 7, tunaona vile Zakayo hachukuliwi kuwa mtu maarufu kwa mtaa wake. Pia tunajua ya kwamba, hii ni mara ya kwanza Yesu kufika hapa. Hapo awali, alifanya huduma yake kwa miaka mitatao na kila mtu anajua ya kwamba alimchagua mtoza uchuru kuwa mfuasi wake.

1. Je, mtu anaweza kuwa na furaha ikiwa kila mtu anamjua kuwa yeye ni mwizi?
 - * Zakayo alihadhirika vipi kwa kujua ya kuwa yeye ni mfupi kuliko vijana wengine? (3b)?
 - * Sisi tunaweza/mtu anaweza aje kushinda hali ya kudunishwa katika ujana wake?

2. Fikiria sababu tofauti kwa nini Zakayo alifanyika mtoza uchuru.
 - * Watoza uchuru waliweza kutetea vipi tabia yao ya kuiba kondoo au shilingi ya mwisho kutoka familia maskini?
 - * Ni nini ilihitajika kwa mtu anayesimamia afisi ya utoza uchuru katika hali hiyo? Je unafikiri kuwa mtu wa roho safi anaweza kuwa msimamisi wa afisi ya utoza uchuru Jeriko? Toa sababu zako.

3. Unafikiri Zakayo alihisi vipi alipoona ya kuwa watu wote wa Jeriko walimdharau (7)?
 - * Kwa kawaida, inachukuwa muda mtu kupata cheo ya ukubwa. Kama zakayo alikuwa na miaka 50, pengine alikuwa na watoto wa umri kubwa. Je, wanaweza kuwa walifikiria nini kuhusu kazi ya baba yao?
 - *Watu huwa wanafikiria tena malengo na msimamo yao wanapofikicha miaka 50. Je unafikiri Zakayo alihitaji nini hasa wakati huu wa maisha yake?

4. Watoza uchuru huwa hawana uhusiana na watu wa dini. Kwa nini Zakayo alitaka kwa hamu nyingi kumwuona Yesu (4)?
 - * Wanaume waheshimiwa hawapaswi kukimbia katika mila ya watu wa mashariki ya kati. Zakayo hakumzungumzia tu Yesu bali alikimbia na kupanda juu ya mti jambo ambalo halifanyiki katika mila hiyo. Basi hii inaonyesha nini kuhusu Zakayo (4)?
 - * Mti wa mkuyu inaweza kumea hadi iwe mti mkubwa sana. Je, Zakayo kuwa juu ya huo mti, ilikuwa ni jambo la aibu kwa mkubwa wa afisi ya utoza uchuru au alitaka kujifisha tu? Taja sababu zako.

5. Hii ni mara ya kwanza Yesu kufika Yeriko. Zakayo alifikiria nini aliposikia jina lake likitajwa na Yesu (5)?
 - *Kula pamoja ni dhihirisho ya urafiki katika hiyo mila. Yesu aliamua lini kuwa ataenda kutembea nyumbani mwa Zakayo. Fikiria nyakati nyingine (5).

6. Unafikiri Zakayo angesemaje kama Yesu angemwambia chini ya mti hivi: “Ukifanyika mtu mzuri kwanza, ndipo nitakfanyika rafiki yako”?
 - * Wewe ungesema aje kama mtu fulani angekuaambia hivi: “Ukibadili njia zako mbaya kwanza, ndipo nitakuwa rafiki yako”?
 - * Kwa nini binadamu habadiliki tu kwa kuambiiwa afanye hivyo?
 - * Kwa nini Yesu alikuwa na haraka wa namna hii (5)?
 - * Kwa nini mkubwa wa afisi ya kusimamia utoza uchuru hakuona haya alipokuwa akishuka juu ya mti mbele ya watu wote wa Yeriko (6)?

7. Zakayo siku zote alipenda pesa. Ni nini kilibadilisha moyo wake haraka hivyo (8)?
 - * Kadiria ni asili mia ngapi ya mali Zakayo alikuwa akijiwekea (8).
 - * Watu wa Yeriko walikmkashifu Yesu kwa kukaa kwa nyumba ya mtu mbaya kwa mtaa ule. Unafikiri wangesemaje kama Zakayo kwa mfano alijenga shule na nusu ya mali yake, kisha akatembea nyumba kwa nyumba akirudisha pesa alizoziiba akiwa mtoza uchuru mara nne?

8. Abrahamu alikuwa babu wa kwanza wa Wayahudi na pia ni “Baba wa Imani” kwa wakristo. Yesu alimaanisha nini aliposema kuwa Zakayo ni “mwana wa Abrahamu”? (9)
 - * Yesu alimaanisha nini kwa maneno aliyoyasema kwa mstari wa (10)?
 - * Wewe unafikiria ni lini Zakayo alimwamini Yesu? Taja mstari.
 - * Ni nini ilifanyika kwa adhabu ya mambo mabaya ambazo Zakayo alizifanya?
 - * Zakayo alifikiria nini aliposikia baada ya wiki moja kwamba Yesu alikufa msalabani?

MASWALI LA HABARI NJEMA. Akiwa njiani kuelekea Yerusalem, Yesu alitembea Yeriko kukutana tu na mtu moja mbaya kwa mtaa huo. Alipofanyika rafiki wa Zakayo, alifahamu kuwa ataadhibiwa kwa niaba yake. Msamaha wa dhambi ni bure kwa Zakayo na hata ni bure kwetu, lakini iliharimu maisha ya Yesu. Yesu anakuambia leo maneno yaliyoko mstari wa 10. Utamjibu vipi? (Unaweza kujibu kwa moyo wako.)

2. YESU ANAKUTANA NA MTU ALIYEPOOZA (Mk 2:1 - 12)

TAARIFA MUHIMU: Nyakati za Yesu, nyumba zilijengwa kwa mawe ya chokaa na vigae na zilikuwa na **mapaa bapa**. Kulikuwa na ngazi nje ya nyumba zilizoelekea paani. Kawaida, mtu **hupooza** akiwa na miaka ya makamo au zaidi kwa sababu ya hemoraji (utokaji wa damu) ubongoni. Mtu aliyepooza hawezi kusogea wala kuongea. **Mwana wa Adamu** ni jina aliloliumia Yesu alipojizungumzia mwenyewe.

1. Unafikiri mtu anaweza kufurahi iwapo amelala kitandani mwake akiwa haongei wala hasogei?

* Ni malezi ya aina gani aliyoyahitaji mtu huyu katika maisha yake ya kila siku?

* Yafikirie maisha ya kila siku ya mlezi wa mtu huyu?

2. Wayahudi wote walimwamini Mungu nyakati hizo. Mtu huyu alifikiria nini kuhusu Mungu na imani baada ya yeye kupooza?

3. Katika aya ya 5 tunaweza kuona kuwa mtu huyu alikuwa na dhambi katika dhamiri yake. Ni dhambi za aina gani ambazo mtu anaweza kuzifanya anapokuwa hawezi kusogea au kuongea?

* Ni nini maoni yako: je, uchungu na ugonjwa vinaweza kutubadilisha ili tuwe binadamu wema au tuwe binadamu wabaya zaidi?

4. Shida ya kumsafirisha mtu aliyepooza kwa blanketi kupitia mjini ni ipi?

* Kwa nini watu wengine hawakutoka nje ya nyumba ili wamruhusu maskini mtu huyu apelekwe kwa Yesu (4)?

* Kwa nini marafiki zake wanne hawakurudi nyumbani baada ya kugundua kuwa ilikuwa vigumu kwao kuingia kupitia mlangoni?

5. Watu hawa wanne walikuwa na uhusiano upi na mtu huyu aliyepooza? Fikiria uwezekano tofauti tofauti (3).

* Ni hadhari zipi zilizochulikuwa mtu huyu alipopelekwa paani? (Itazame taarifa muhimu kuhusu jinsi nyumba ilivyojengwa).

* Ni vifaa gani vilivyohitajika kulivunja paa la nyumba? Watu hawa wanne walivipata wapi?

* Ni maoni yepi yaliyosikika kutoka chumbani paa lilipokuwa linavunjwa?

6. Wanaume wanne walikuwa wamemleta rafiki yao kwa Yesu ili aweze kuponywa. Kwa nini Yesu alimsameheha dhambi zake kwanza (5)?

* Kwa nini Yesu aliufuata utaratibu huu: kwanza kuzisameheha dhambi halafu kuuonya ugonjwa?

* Iliamaanisha nini kwa mtu huyu aliyepooza kwamba alisamehewa dhambi zake zote alizokuwa amezifanya hapo awali?

7. Ifikirie hali ambayo unamwendea Yesu na kumwuliza akusuluhishie shida yako kubwa zaidi. Iwapo atakujibu: "Mwanangu/binti yangu, dhambi zako zimesamehewa." Utafurahi au utahuzunika?

* Iwapo ungeweza kuchagua, ungechagua nini: dhamiri nzuri au suluhisho kwa shida yako kubwa zaidi?

* Mtazamo wa mtu aliyepooza ulibadilikaje kuhusu ugonjwa wake alipogundua kuwa angeenda mbinguni mwishowe?

8. Katika aya ya 5, Yesu hazungumzii kuhusu imani ya mtu aliyepooza bali ile ya marafiki zake. Ni wazi kuwa mtu huyu mwenyewe hakuwa na imani yoyote kabla ya kukutana na Yesu. Itaje aya ambapo unafikiri alianza kumwamini Yesu.

* Kwa nini walimu wa sheria hawakuamini kuwa Yesu angeweza kuwasameheha watu dhambi zao (7 - 8)?

9. Yajibu maswali ambayo Yesu anayauliza katika aya ya 9.

* Ilimgharimu nini Yesu kumtibu mgonjwa huyu? Ilimgharimu nini kumsameheha dhambi zake?

* Ungefikiria nini kuhusu Yesu kama ungekuwa umeshuhudia kwa macho yako yale yanayoelezewa katika aya ya 10 - 12?

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: Iwapo moyo wako unakushtaki kwa kosa ulilolitenda, sikiliza akwambiayo Yesu: "Mwanangu/binti yangu, dhambi zako zimesamehewa!" Ili kuigharamia ahadi yake, ilimpasa Yesu afe msalabani. Ahadi yake ina maana gani kwako leo? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu zaidi ulilojifunza kutokana na haya mafundisho?

3. YESU ANAKUTANA NA KAHABA (Lk 7:36 - 50)

TAARIFA MUHIMU: Aya ya 44 - 46 zinaelezea jinsi mgeni mashuhuri alivyopokewa nyakati za Yesu. Watu walikula wakiwa wameketi sakafuni; hiyo ndiyo sababu miguu michafu ya jirani ingemfanya mtu aipoteze hamu yake. Kumbuka kuwa katika desturi za Wayahudi, mwanamke hakuzionyesha nywele zake mbele za wageni. Maana ya Mfarisayo ni muumini wa dhati wa Mungu. Simoni si yule aliyekuwa mwanafunzi wa Yesu.

1. Kwa maoni yako, kahaba anaweza kuishi maisha ya furaha? Zitoe sababu zako.

* Watu wote katika mji huo walimjua mwanamke huyu aliyeuza mwili wake wenyewe. Ufikirie uwezekano tofauti tofauti uliomfanya msichana huyu kuwa kahaba.

2. Ni maadili gani yaliyokuwa muhimu katika maisha ya Simoni Mfarisayo?

* Kwa nini Simoni hakumwuliza mmoja wa watumishi wake aioshe miguu ya Yesu; isitoshe, alikuwa amemwalika Yesu kuwa mgeni wake (36, 44 - 46).

* Ni sababu zipi zilizokuwa zimemfanya Simoni amwalike Yesu kwake kwa chakula? Ufikirie uwezekano tofauti tofauti (36).

3. Mwanamke anayezungumziwa aliwezaje kupenyeza hadi katika nyumba ya Simoni na hadi katika chumba cha kulia chakula? Ufikirie uwezekano tofauti tofauti.

* Marashi ya alabasta yaliyojaa chupa yalikuwa ya bei ghali. Mwanamke huyu aliyapataje marashi haya au alikuwa ameyanunua kwa sababu gani? Zifikirie sababu tofauti tofauti.

4. Kwa nini mwanamke huyu alitaka sana kukutana na Yesu hadi akathubutu kuingia katika nyumba ya Mfarisayo, akijua wazi wazi kuwa angesinywa?

* Nyakati hizo watu wa dini hawakuchangamana na watenda dhambi. Ni nini kilichomfanya mwanamke huyu awe na matumaini kuwa Yesu angekuwa tofauti?

5. Kwa nini mwanamke huyu alitaka kumgusa Yesu (38)?

* Ni nini kinachofanyika iwapo panya, nyoka au mtu tunayemchukia anatugusa?

* Mwanamke huyu alifahamu/alikuwa na uamuzi gani kutokana na ukweli kwamba Yesu hakuogopa mguso wake?

6. Kisia mara ya mwisho ambapo mwanamke huyu alikuwa amelia.

* Ni machozi ya kiasi gani yanayohitajika ili mtu aweze kuiosha miguu ya mtu mwingine?

* Ni nini kilichomfanya mwanamke huyu alie sana hadi miguu ya Yesu ikaloa?

* Kwa nini mwanamke huyu hakuikausha miguu ya Yesu kwa skafu au pindo la nguo yake badala ya nywele zake?

* Mwanamke huyu hakulinena hata neno moja wakati wa chakula; je, tabia zake zilionyesha nini?

7. Katika aya ya 41 - 42, Yesu anautoa mfano mfupi kuhusu mwenye benki na wadaiwa wake wawili. Mwenye benki ni Mungu lakini Yesu anamrejelea nani anapowazungumzia hawa wadaiwa waiwili?

* Yesu anazifananisha dhambi na deni. Deni la dinari 500 linalingana na mshahara wa mtu wa kawaida kwa mwaka mmoja na nusu. Deni la dinari 50 linalingana na mshahara wa mwezi mmoja na nusu. Hizi zingekuwa pesa ngapi katika sarafu zetu?

* Hebu tuchukulie kuwa kila dhambi uliyoifanya inalingana na deni, tuseme yuro 10/rubo 50/shilingi 1,000. Unamwia Mungu pesa ngapi kufikia sasa? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

8. Kwa nini Simoni alimdharau Yesu na mwanamke yule?

* Kwa nini ni rahisi kuziona dhambi za wengine kuliko kuziona zetu?

9. Lipi lililotokea kwanza: Mwanamke huyu aliamini kwanza kuwa dhambi zake zilikuwa zimesamehewa au alimpenda Yesu kwanza ndipo dhambi zake zikasamehewa? Zitoe sababu zako kutoka aya za 42 - 43, 47.

* Nani aliyelilipa deni ambalo mwanamke huyu alimwia Mungu?

* Ni nini kilichotokea kwa deni ambalo Simoni alimwia Mungu?

* Yesu aliyalipa madeni ya watu wote kwa sarafu zipi?

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: Yesu anazijua dhambi zako zote lakini licha ya hizo anakwambia: "Umesamehewa dhambi zako zote. Imani yako imekuokoa. Nenda kwa amani!" (Aya ya 48 na 50). Ni yeye tu aliye na haki kuyasema maneno haya kwa sababu alikulipia dhambi – deni lako kwa damu yake. Unamjibu nini? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu zaidi ulilojifunza kutokana na haya mafundisho?

4. YESU ANAKUTANA NA TAJIRI (Mk 10:17 - 27)

TAARIFA MUHIMU: Tawasifu zingine za Yesu zinatambia kuwa azungumziwaye katika kifungu hiki alikuwa **kijana** na bado alikuwa **mbunge** (mjumbe wa baraza kuu). (Mt 19:22 na Lk 18:18). Mtu huyu alijua kutoka kwa Biblia kuwa baada ya kifo chake angeurithi uzima wa milele au angeingia jahanamu. Kumbuka kuwa katika desturi za jamii hii, **mwanamume hakumkimbilia au hakumpigia magoti** mwanamume mwenzake.

1. Unafikiriaje: mwanadamu anaweza kuwa na furaha bila kujua kitakachotendeka kwake baada ya kifo chake?

* Ni nini kilichomfanya huyu kijana mbunge kuzionyesha tabia hizi zisizokuwa za kawaida za kumkimbilia na kumpigia magoti Yesu (17)?

* Je, mtu huyu alimchukulia Yesu kama Mungu au kama mtu mwenye busara isiyokuwa ya kawaida (17b - 18)?

2. Kwa nini mtu huyu hakuwa na hakika dhidi ya wokovu wake ingawa alikuwa amezitunza Amri za Mungu maishani mwake?

* Kwa nini daima hatuna hakika ya kwenda mbinguni baada ya kifo chetu?

* Unafikiri mtu anaweza kuwa na hakika ya kwenda mbinguni baada ya kifo chake? Zitoe sababu zako.

3. Ni amri ipi iliyo ngumu kuiweka ambayo Yesu anaitaja hapa (19)?

* Wanasisia wengi hujaribiwa kuwa fisadi katika mambo ya pesa na ngono. Mtu huyu aliwezaje kuhepukana na majaribu haya yote (20)?

* Kumbuka kwamba kulingana na Yesu, amri hizi lazima ziwekwe sio tu kwa matendo bali pia kwa maneno na mawazo. Je, unafikiri kijana huyu alikuwa amefaulu kufanya hivyo (19 - 20)?

* Kwa kweli ungeyasema maneno sawa na yale aliyoyasema kijana huyu katika aya ya 20?

4. Kijana huyu mwanasiasa alipungukiwa kitu kimoja. Ifupishe aya ya 21 na useme kitu alichokuwa amepungukiwa.

5. Yesu anaitaja hazina ya mbinguni katika aya ya 21. Mtu anawezaje kujiwekea hazina mbinguni?

* Kuna tofauti gani kati ya hazina ya mbinguni na hazina ya ulimwenguni?

* Ni vitu gani ambavyo vijana wa nyakati hizi zetu wanavitukuza kama "hazina" yenye thamani kubwa zaidi?

* Ni nani au ni nini hazina yako nzuri kuliko zote? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

6. Labda kijana huyu alikuwa na familia au wazazi wazee aliowalea. Ni nini kingetokea kama angekuwa amemfuata Yesu katika aya ya 21?

* Jifikirie mwenyewe kuwa katika hali aliyokuwa nayo kijana mwanasiasa huyu. Ungeamini kuwa Mungu angeweza kuitunza familia yako hata baada ya wewe kuiacha nyumba yako na rasilimali zako zote?

* Je, unaweza kufikiria kuziacha hazina zako za ulimwenguni iwapo kufanya hivyo kungekuwezesha kwenda mbinguni? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

7. Kulingana na aya ya 21, Yesu alimpenda kijana mwanasiasa. Kwa nini basi aliyasema maneno hayo magumu yaliyomfanya aondoke?

8. Baada ya kugundua kuwa hangeweza kuyatimiza yale Yesu alimtaka ayafanye, ni nini kingine ambacho mtu huyu angekifanya kuliko kumwacha Yesu (22)?

* Labda Yesu angeweza kujibu nini kama mtu huyu angeungama kwake: "Nisamehe kwa kuzipenda pesa kuliko wewe!"

9. Yafikirie maisha ya kijana mwanasiasa huyu kuanzia sasa na kuendelea: Alikuwa na furaha? Alifikiria nini kuhusu kifo chake?

* Lilinganishe jibu ambalo Yesu alimpa kijana mwanasiasa huyu na jibu alilimpa Petero (aya ya 21 na 27). Je, kimsingi jibu lake lililingana au lilikuwa tofauti?

* Ni nani atakayekwenda mbinguni baada ya kifo chake?

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: "Kwake Mungu mambo yote yanawezekana" ina maana kuwa: Yesu aliiacha hazina yake mbinguni na akaja humu ulimwenguni kuteswa na kufa ili uweze kukipata kibali cha kuingilia mbinguni. Kosa kubwa alilolifanya kijana huyu ni kumwacha Yesu. Utafanya nini? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu sana ulilojifunza kutokana na mafundisho ya kifungu hiki wakati huu?

5. MAFUNDISHO YA YESU: MWANA MPOTEVU (Lk 15:11 - 24)

TAARIFA MUHIMU: Hadithi iliyotolewa na Yesu inaitwa **mfano. Urithi** haukupokewa wakati baba alikuwa angali hai. Nyakati za Yesu, nyumba haikusimama peke yake kilimani bali ilijengwa kijijini karibu na barabara nyembamba. Pahali pa pekee ambapo ungeweza kusimama ili uone nje ya kijiji palikuwa juu ya **paa la nyumba** (20). Jinsi tulivyokwisha kusema awali, wamaume hawakuwakimbilia wanaume wenzao katika sehemu hizo za ulimwengu.

1. Kijana anaweza kufurahi iwapo wazazi wake watauwekea uhuru wake mipaka?

* Kwa nini mwana mdogo hakuwa na furaha ingawa alikuwa na makao mazuri na baba mwema?

* Ungekuwa katika nafasi ya baba, ungemjibu mwanao nini kuhusu ombi lake (12a)?

2. Kwa nini baba aliyaficha masikitiko na mahangaiko yake ingawa alifahamu vizuri kile ambacho kingetokea iwapo angemruhusu mwanawe atoke (12b)?

* Katika mfano huu, Baba ni Mungu. Mwana anaweza kuwa mtu ambaye amemwacha Mungu baada ya kumwamini au baada ya kubatizwa kwa jina lake. Kwa nini Mungu hamzuii mwanawe anayemwacha?

3. Kwa nini vijana wengi wa siku hizi wanavutiwa na maishamtindo ya kijana huyu – wanapokuwa ng'ambo peke yao bila wajibu wala pesa nyingi za matumizi?

* Mwana huyu alizitumiaje pesa za babake: utazame aya ya 13 na 30.

* Kwa nini mwana huyu hakuwapata marafiki wa kweli ambao wangebakia na yeye hata baada ya kuishiwa?

4. Nguruwe alichukiliwa kuwa mnyama mchafu miongoni mwa Wayahudi. Mwana huyu alifikiria nini alipoitafuta kazi ya kuwalisha nguruwe (14 - 15)?

* Kwa nini mwana huyu hakuruhusiwa hata kukila chakula cha nguruwe ili kujishibisha (16)?

5. Ni nini kilichomfanya mwana huyu "kujirudi" badala ya kujinyonga alipokuwa katika hali hiyo ya kuikata tamaa (17)?

* Katika aya ya 18 - 19, utalipata ungamo alilolipanga kijana huyu amwambie babake. Dhambi zake kwa babake zilikuwa zipi?

* Ni dhambi zipi ambazo mwana huyu alikuwa amezifanya "dhidi ya mbinguni" (18)?

* Ni dhambi zipi ambazo umezifanya: a) dhidi ya mbinguni na b) dhidi ya wazazi? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

6. Kwa nini mwana huyu hakutarajia kumwuliza babake amkubali kama mwanawe (19)?

* Kwa kawaida ni watu wa aina gani wanaofikiria kuwa hawastahili kuitwa wana wa Mungu (19)?

7. Baba aliweza kufikiria nini alipomwona mwanawe akiikokota miguu yake barabarani kurudi kijijini akiwa hana viatu na akiwa amevalia matambara (20)?

* Ni nini kilichomfanya baba amtambue mwanawe kutoka mbali (20)? (Tazama taarifa muhimu.)

* Unafikiri baba alikuwa akifanya nini miaka hii yote mwanawe alipokuwa mbali naye (20)?

8. Kwa nini mwana huyu hakumwambia babake mambo yote aliyokuwa ameyapanga kumwambia (18b - 19 na 21)?

* Maneno na tabia za baba zilimwambia nini mwana huyu (22 - 23)?

* Baba alimsamehea mwanawe lini? Taja aya.

* Ni lini mwana huyu alianza kuuamini upendo na msamaha wa babake? Taja aya.

* Maneno ya baba yalimaanisha nini katika aya ya 24?

9. Upendo wa Mungu unatofautianaje na ule wa wanadamu?

* Mfano huu unafundisha nini kuhusu ubadilikaji?

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: "Mwanangu alikuwa amekufa, kumbe yu hai." Pia Yesu aliiacha nyumba ya Baba yake na akaja humu ulimwenguni si kwa kuyaasi mapenzi ya Baba yake bali kuyatimiza. Wakati wa kurudi nyumbani, mlango wa mbinguni ulifungwa usoni pake na ilimbidi alie: "Mungu wangu, Mungu wangu mbona umeniacha?" Kwa nini mwana alikaribishwa namna ambavyo Yesu angekaribishwa katika mfano huu? Na kwa nini Yesu alikataliwa namna ambavyo mwana huyu angekuwa amekataliwa?

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu sana ulilojifunza kutokana na mafundisho ya kifungu hiki wakati huu?

1. MAFUNDISHO ZAIDI YA YESU: MWANA MPOTEVU MWINGINE (Lk 15:25 - 32)

TAARIFA MUHIMU: Kusema kweli, baba alikuwa ameiacha nusu ya mali yake kwa mwanawe mkubwa wakati mwana mdogo aliupokea urithi wake (aya ya 12). Halikuwa kosa la baba kwa mwanawe kutoyaamini maneno yake.

1. Kijana anaweza kufurahi iwapo anahisi kuwa wazazi wake hawampendi?

* Kwa nini mwana mkubwa hakutoka nyumbani aende katika nchi za mbali na nduguye, iwapo alikuwa hayafurahii maisha yake nyumbani?

* Unafikiri mwana mkubwa alikitamani kitu gani kuliko kitu chochote katika maisha yake?

2. Kwa nini mwana mkubwa alijiona mwenyewe kama mtumwa ingawa babake alikuwa amemwahidi nusu ya mali yake (12b, 29, 31)?

* Iwapo baba katika mfano huu ni Mungu na mwana mdogo ni mtu aliyetengana na imani yake ya Kikristo, unafikiri mwana mkubwa anamwakilisha nani?

* Unafikiri baba huyu aliwatendea wanawe haki?

* Unafikiri daima Mungu hututendea sisi watu wake haki?

3. Mwana mkubwa alikuwa akifikiria nini alipokuwa akifanya kazi shambani kila siku?

* Iwapo umejihisi sawa na alivyojihisi mwana huyu katika aya ya 29 - 30, ni katika hali gani hayo yalitokea?

* Ni sababu gani halisi ambayo ilimfanya mwana mkubwa kutowafanyia marafiki zake sherehe (29)?

* Baba angechukuliaje iwapo mwana mkubwa angekuwa amemchinja mbuzi, kondoo au ndama na kusherehekea na marafiki zake (30 - 31)?

4. Ni sababu gani kubwa iliyomfanya mwana mkubwa kuwa na hasira katika hali hii (27 - 28)?

* Mwana mdogo alikuwa amemwaibisha babake mbele ya kijiji kizima na sasa mwana mkubwa anafanya vivyo hivyo? Kwa nini babake hakukasirika?

* Unaipata picha gani kumhusu huyu baba katika aya za 28b na 31 - 32?

* Unaipata picha gani kumhusu Mungu katika aya za 28b, 31 - 32?

5. Kwa nini mwana mkubwa hakumpenda babake ingawa daima baba alikuwa mwema kwake?

* Jadilianeni katika msingi wa mfano huu: Ni sababu gani inayoweza kutufanya tusimpende Mungu?

6. Mwana mkubwa alifikiria kuwa daima aliyatimiza mapenzi ya babake (29). Baba alitarajia nini kutoka kwa mwanawe kuliko vyote?

* Ni nini kituonyeshacho kuwa mwana mkubwa kamwe hakumpenda nduguye mdogo (30)?

* Mwana mkubwa alimpenda nani?

7. Kwa nini Yesu aliukatisha mfano wake bila kutuambia iwapo mwana mkubwa alihudhuria sherehe au la (28, 32)?

8. Katika mfano wa Yesu, daima karamu inamaanisha mbinguni. Kulingana na mfano huu, ni nani atakayeingia mbinguni mwishowe?

* Litakuwa kosa la nani ikiwa mtu fulani hataingia mbinguni kulingana na mfano huu?

9. Ifikirie hali ambapo vijana hawa wawili walikwenda shambani asubuhi iliyofuatia. Hali ya ndugu mkubwa ingekuwaje na ya ndugu mdogo je?

* Watu wote duniani wanamfanana ndugu mkubwa au mdogo katika mfano huu. Unafikiri unamfanana yupi? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: Yesu anakwambia: ”Vyote vilivyo vyangu ni vyako.” Msalabani, alikuwekea mahali mbinguni. Alikupatia urithi huu siku ile ulibatizwa. Ndugu mkubwa hakuamini ahadi hii lakini aliushughulikia urithi wake kama mtumwa. Je, unaamini kuwa utaupokea urithi wako wa mbinguni bure au unajaribu kuupokea kwa matendo yako mema? Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu sana ulilojifunza kutokana na haya Mafundisho ya Biblia?

7. MAFUNDISHO ZAIDI YA YESU: JIRANI YANGU NI NANI? (Lk 10:25 - 37)

TAARIFA MUHIMU: Barabara iliyopitia mlimani kati ya Yerusalemu na Yeriko ilikuwa ya umbali wa kilomita 30 na ilikuwa hatari sana kwa sababu ya majambazi wa barabara kuu waliowavizia wasafiri. Maana ya Mlawi ni mtu aliyefanya kazi hekaluni kama mhadumu wa ofisi. Nyakati za Yesu, Wayahudi walichukiana sana na Wasamaria walioishi katika nchi moja nao. (Uchukue mfano kutoka katika nchi yako. KENYA: Ni rahisi kuuelewa mfano huu iwapo unafikiria kuwa watu wengine wote katika hadithi hii ni Wakenya isipokuwa Msamaria – ni mfuasi wa ”Mungiki”. UGANDA: Ni rahisi kuuelewa mfano huu iwapo unafikiria kuwa watu wengine wote katika hadithi hii ni Waganda isipokuwa Msamaria – ni mfuasi wa Yusufu Kony wa Jeshi Kinzani la Bwana”LRA”).

1. Mtu anaweza kufurahi iwapo hajali kabisa dhidi wenzake watesekavyo lakini anajifikiria tu mwenyewe na familia yake?

* Ni mara ngapi unazitoa pesa zako kwa ajili ya kuwasaidia wenye haja?

2. Katika mafundisho yetu yaliyotangulia, tulijifunza kuhusu mwanasiasa mmoja aliyemuuliza Yesu swali sawa na aliloliuliza mwalimu wa sheria katika hiki kifungu/matini. Njia ya kwenda mbinguni ni ipi kulingana na anachokisema Yesu katika hiki kifungu/matini (25 - 27)?

* Uwezekano wako wa kwenda mbinguni ni upi iwapo masharti ni yale ayatoayo Yesu katika aya ya 27?

3. Yesu anautoa mfano wa mtu aliyepigwa na genge la majambazi na akaachwa akiwa mahututi. Yafikirie mawazo ya majeruhi huyu alipokuwa amelala kando ya barabara saa baada ya saa (30).

* Je, mke na watoto wake walikuwa wakifikiria nini wakati hakuwasili wakati aliokuwa amewaahidi?

4. Kulikuwa na hatari gani kwa wapita njia kumsaidia majeruhi huyu?

* Kuhani na Mlawi walikuwa njiani kwenda kuutekeleza wajibu wao wa kidini hekaluni. Unafikiri watu hawa wawili wangepitika nini iwapo majeruhi angekuwa mwanao wenyewe?

* Zifikirie sababu nyingi uwezavyo zilizowafanya hawa watu wawili kukataa kumsaidia mwathiriwa wa uhalifu huu (31 - 32).

* Unafikiria mwenyewe ungefanya nini iwapo ungempata mtu akiwa katika hali hiyo?

5. Je, Kuhani na Mlawi waliifafanuaje amri ya upendo waliyokuwa wamefundishwa tangu walipokuwa watoto? Utazame aya ya 27.

* Ungefikiria nini kuhusu mtu aliyesema hivi: ”Ninampenda Mungu kwa moyo wangu wote lakini kwa bahati mbaya sina nafasi ya kuwasaidia watu wengine.”

6. Iwapo Msamaria angepita na ampate Myahudi majeruhi, angezitetaje tabia zake? Itazame taarifa muhimu.

* Ni jinsi gani ambavyo Msamaria alifanya zaidi ya kile ambacho yeyote angekitarajia katika hali hii (33 - 35)?

7. Dinari mbili zilikuwa sawa na mshahara wa kazi za siku mbili, kumaanisha sehemu moja kwa kumi na tatu ya wastani ya mshahara wa mwezi mmoja. Kwa kiasi hicho cha pesa, mtu angeishi hotelini kwa miezi miwili. Dinari mbili zingekuwa sawa na pesa ngapi katika sarafu zetu?

* Zifikirie sababu mbalimbali zilizomfanya Msamaria akitoa kiasi hicho cha pesa kwa mtu asiyemjua (35).

* Kwa maoni yako, ni asilimia ngapi ya amri ya upendo aliyoitimiza Msamaria msafiri? Itazame aya ya 27.

8. Yesu alimaanisha nini na jirani?

* Ni majirani wepi wa karibu na wa mbali unaopaswa kuwasaidia?

9. Ungeulizwa kuichagua nafasi katika mfano huu, ni nafasi ipi ambayo ingekufaa zaidi: ya majeruhi, jambazi wa barabara kuu, kuhani, Mlawi au mwenye hoteli? Zitoe sababu zako za kuichagua nafasi hiyo.

* Ni kwa njia zipi Yesu anafanana na Msamaria katika mfano huu?

* Yesu anamfananaje Myahudi majeruhi?

* Yesu aliitayarisha njia nyingine ya kwenda mbinguni isipokuwa ile inayoelezewa katika aya ya 27. Ni njia ipi hiyo?

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: ”Nenda ukafanye vivyo hivyo”, Yesu akasema – na akaenda na akafanya hivyo mwenyewe. Hata kama watu wote wamekupita bila kuzijali huzuni zako, hawezi kufanya hivyo. Sasa anasimama karibu nawe na anataka kuvifunga vidonda vya moyo wako. Unamjibu nini?

(Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu zaidi ulilojifunza kutokana na haya Mafundisho ya Biblia?

2. WAKATI TENDO LISILOWEZEKANA LINATENDEKA (Mk 5:21 - 24 na 35 - 43)

TAARIFA MUHIMU: Kwa kawaida, **mkuu wa sinagogi** alichaguliwa kutoka miongoni mwa watu walioheshimika mjini. Watawala wa sinagogi wengine wote katika injili zote nne walikuwa wapinzani wa Yesu isipokuwa Yairo. Mtu huyu alikuwa na **binti wa pekee** tu (Lk 8:42).

1. Yafikirie maisha ya kila siku ya familia hii ndogo baada ya mtoto waliyemngojea kwa muda mrefu kuzaliwa. (Wazazi walihisije walipogundua kuwa mtoto alikuwa msichana na si mvulana? Ni ndoto gani walizokuwa nazo katika maisha ya baadaye ya binti yao?)

2. Ni nini kinachoweza kutokea kwa uhusiano baina ya wazazi mtoto wao anapokuwa mgonjwa? Zifikirie sababu tafauti tofauti.

* Yairo alifikiria nini kuhusu Mungu binti yake alipokuwa mgonjwa?

3. Kwa nini Yairo aliamua kuutaka msaada kutoka kwa mtu ambaye marafiki zake wote walimchukia?

* Yairo alihisi nini kuhusu Yesu wakati huu kutokana na alivyomhutubia (22 - 23)?

4. Fikiria alivyohisi baba alipoipokea habari mbaya kutoka nyumbani (35).

* Iwapo umewahi kuhisi kuwa unamsumbua Yesu, hayo yalitokea lini?

5. Kwa nini Yesu alimwambia Yairo asiogope ingawa jambo baya sana lilikuwa limetokea kwake (36)?

* Yairo aliweza kuwa aliamini nini hata baada ya bintiye kufa?

* Yairo angekuwa amefanya nini kama hangekuwa amemwamini Yesu?

6. Ni nini unachokiogopa sana ulimwenguni? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* Ungefanya nini kama Yesu angekwambia usiogope wakati jambo baya zaidi lingekuwa limetendeka kwako?

* Yesu anakuambia leo, ”Usiogope, amini tu”. Maneno haya yana maana gani katika hali yako ya sasa?

7. Mkewe Yairo alimwona bintiye akifa wakati mumewe alipokuwa hayuko nyumbani. Hali yake ya akili ilikuwaje wakati Yesu na mumewe waliwasili nyumbani?

* Mipango ya maziko ilikuwa ikiendelea Yesu alipowasili katika nyumba ya Yairo (38). Yesu alitaka kuwaambia wageni nini kulingana na maneno yake yapatikanayo katika aya ya 39?

8. Soma kwa makini jinsi Yesu alivyomfufua msichana kutoka kwa wafu (41 - 43). Ni maelezo ya kina yepi unayoyapata kuwa muhimu?

9. Kwa nini Yesu aliyatoa maagizo makali kwa watu wasimwambie yeyote kuhusu muujiza huu ingawa lingekuwa tangazo zuri kwa mahubiri yake (43)?

10. Tukio hili lilikuwa na athari gani kwa msichana huyu mwenyewe? Liliathiri vipi maisha yake ya baadaye?

* Maisha ya wazazi yalibadilikaje baada ya tukio hili?

* Unafikiri familia hii ilifikiria nini kuhusu uvumi wa kufa na kufufuka kwa Yesu waliousikia baada ya mambo hayo kutokea?

HABARI NJEMA: ”Usiogope, amini tu” Yesu anasema kwa kinywa chake: ”Niachie haya. Ninaweza kuyashughulikia.” Yesu mwenyewe alikiogopa kitu kimoja tu, yaani kutenganishwa na Baba yake wa Mbinguni. Aliogopa sana hadi akatokwa jasho la damu huko Gethisemane. Kwa njia hii alitonyesha kuwa kutenganishwa na Mungu (yaani: jahanamu) ndicho kitu cha pekee tupaswacho kukiogopa. Misiba mingine yote anaiweza na itaweza kubadilika ikawa baraka katika maisha ya wale wamwaminio.

9. MWANAMKE ALIYETOKWA DAMU (Mk 5:25 - 34)

TAARIFA MUHIMU: Kulingana na Sheria za Musa, kidini, mwanamke alichukuliwa kuwa mchafu wakati wake wa hedhi. Hakuna aliyeruhusiwa kungusa au kukigusa chochote alichokuwa amekigusa. Aidha hakuruhusiwa kuingia hekaluni akiwa katika hali hiyo (Walawi 15). **(KUMBUKA: Ukihisi kuwa ugonjwa kama huu hauwezi kujadiliwa katika jamii yako, unaweza kukiacha kifungu hiki na uendelee na vingine.)**

1. Labda mwanamke huyu alikuwa na miaka thelathini au arobaini na alikuwa mgonjwa akiwa bado mdogo kabisa. Ugonjwa huu ulikuwa na matokeo gani katika maisha yake ya kijamii (25)? (Ulikuwa na matokeo gani kama alikuwa ameolewa/alikuwa hajaolewa?)

* Utokwaji damu wake ulikuwa na matokeo gani katika hali yake ya kimwili?

* Ugonjwa kama huo huwa na athari gani katika kujistahi kwa mtu?

2. Mwanamke huyu alifikiria nini kuhusu Mungu baada ya kuupata ugonjwa kama huu katika miaka yake ya ujana?

* Uhusiano wake na Mungu ulibadilikaje wakati wa ugonjwa wake wa miaka mingi?

3. Katika aya ya 26, inasemekana kuwa mwanamke huyu alikuwa na mali awali. Zifikirie njia mbalimbali zilizompatia pesa na kwanza zilikusudiwa kwa nini.

4. Tunaweza kufikiria kuwa wanajinakolojia wa nyakati hizo hawakuwa mabingwa sana. Kwa nini ilikuwa muhimu kwake kuwa tayari kuyapata matibabu kama hayo na hata kuzitumia pesa zake zote kwa ”madaktari” kama hao (26)?

* Mwanamke huyu alihisije kuhusu madaktari na waponyaji wa kila aina wakati huu wa maisha yake (26 - 28)?

5. Je, inawezekanaje kuwa mwanamke huyu aliyekuwa amevunjwa moyo na waponyaji wengine alikuwa na hakika kuwa kuigusa tu nguo ya Yesu kungemponya (27 - 28)?

* Una hakika kama mwanamke huyu kuwa Yesu anaweza kuzitatua shida zako mabaya zaidi? Kwa nini? Kwa nini huna hakika?

6. Kwa nini mwanamke huyu hakumuuliza Yesu msaada jinsi wagonjwa wengine walivyofanya (28 - 29)?

* Kwa nini mwanamke huyu alikuchagua kugusa kama njia ya kumponya?

7. Yesu angeweza kujua kwa uangalifu kuwa mtu fulani ameigusa nguo yake (30 - 31)?

* Kwa nini Yesu hakumwacha mwanamke huyu aende nyumbani bila kuzungumza na yeye (30 -32)?

8. Unafikiri mwanamke huyu alihisije alipolisikia swali la Yesu katika aya ya 30?

* Mwanamke huyu alikiona nini machoni mwa Yesu wakati Yesu aligeuka na kumwangukia usoni moja kwa moja (32)?

9. Mwanamke huyu hakutarajia kulisema hata neno moja kwa Yesu na baadaye aliishia kumwambia hadithi nzima. Unafikiri alimwambia nini kwa kweli (33)?

* Je, umewahi kumwambia Yesu ukweli mtupu kuhusu maisha yako kwa maneno mengi sana?

10. Aya ya 34 unaweza kutafsiriwa kwa njia mbili: "Imani yako imekuponya." Au: "Imani yako imekuokoa." Kwa nini Yesu alitaka kuyasema maneno haya hasa kwa mwanamke huyu?

* Kwa nini Yesu alimwita mwanamke huyu bintiye ingawa labda walikaribiana katika umri (34)?

HABARI NJEMA: Yesu pia alikuwa mchafu kidini damu yake ilipomwagika alipochapwa mijeledi na aliposulubiwa. Kila mmoja aliyemgusa alikuwa mchafu. Hii ndiyo gharama aliyoilipa Yesu kwa kumwokoia huyu mwanamke – na kwa kukuokoa wewe!

10. "EFATHA" – FUNGUKA (Mk 7:31 - 37)

TAARIFA MUHIMU: Mtu katika kifungu hiki hakika alikuwa kiziwi tangu mwanzo wa utoto wake. Kwa sababu hiyo, alishindwa kuwasiliana na watu wengine. (Nyakati hizo bado hakukuwa na lugha ya bubu inayotumika sana.) Isaya alikuwa ametabiri miaka 700 iliyotangulia kuwa Masiha angewafanya viziwi kusikia na mabubu kusema (37, linganisha na Isa 35:5).

1. Zifikirie aina za sauti unazozisikia mchana kutwa. Unafikiri ni nini kingekuwa shida zaidi kwako kama hukuwa na uwezo wa kukisikia chochote?

2. Fikiria maisha ya utotoni ya mtu huyu yalivyokuwa. (Ni uwezo gani uliokuwepo ambao wazazi wake waliutumia kumfunza mtoto wao ili kumkinga dhidi ya hatari, kumfanya aifanye kazi n.k.? Ni uhusiano wa aina gani aliokuwa nao na wenzi wake? Unafikiri kujistahi kwake kulikuwaje?)

3. Yalinganisha maisha ya kiziwi huyu na maisha ya wenzi wake alipokuwa mtu mzima.

* Labda mtu huyu pia alikuwa ameitembelea sinagogi au hekalu mara chache. Unafikiri aliyaelewa mangapi kuhusu Mungu asiyeonekana?

4. Nia za watu waliomleta kwa Yesu zilikuwa zipi? Ufikirie uwezekano tofauti tofauti (31 - 32).

* Iwapo ni wewe uliyetaka kumleta kiziwi huyu kwa Yesu, ungemwelezeaje mahali mlikuwa mnampeleka na kwa nini?

5. Kwa nini Yesu hakumponya kiziwi huyu kulingana na jinsi marafiki zake walivyomwuliza (32 -34)?

* Kwa nini mtu huyu hakukataa na badala yake alimfuata Rabi ambaye hakumjua (33)?

* Kwa nini Yesu alitaka kumpeleka kiziwi huyu kando, mbali kutoka kwa umati (33)?

6. Unafikiri kiziwi huyu aliyaelewa mangapi miongoni mwa ishara nne za Yesu za lugha ya bubu katika aya ya 33 - 34? (Ni nini Yesu alitaka kukiwasilisha kwa kiziwi huyu alipoyagusa masikio yake – ulimi wake – alipotazama mbinguni – aliposhusha pumzi kwa nguvu kabla ya kumponya?)

* Unafikiri ni kwa nini Marko aliliandika neno la kuponya la Yesu kwa Kiaramu cha asili katika injili yake (34)?

7. Ni mambo gani yanayokuzuia kuyasikia yale watu wengine wanajaribu kukwambia hata kama uwezo wako wa kusikia ni mzuri sana?

* Yesu anasimama mbele yako sasa na anakwambia: ”Efatha!” - ”Funguka!” Anamaanisha nini – fikiria kuhusu mawasiliano yako na watu wengine. (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

8. Kwa kawaida inamchukua mtoto miaka mitatu kujifunza maneno muhimu zaidi ya lugha. Inawezekanaje kuwa kiziwi huyu alizipata habari hizo mara moja tu (35)?

9. Kila muujiza wa Yesu unatuambia jambo fulani kuhusu mbinguni. Tunajifunza nini kuhusu mbinguni katika tukio hili?

10. Kwa nini watu waliendelea kuongea kuhusu muujiza huu ingawa Yesu alikuwa amewaagiza wasiseme chochote (36)?

* Yesu angependelea watu wawaambie wenzao nini kumhusu?

* Unafikiriaje: kuna faida kwa kanisa la Kikristo la nyakati hizi zetu kuitangaza miujiza katika vyombo vya habari?

HABARI NJEMA: Mawasiliano ya kina baina ya Yesu na Mungu yalikatishwa Yesu aliponing’inia msalabani na Mungu aliyafunga masikio yake kwa vilio vyake. Mungu huwasikia tu wenye haki na wakati huo Yesu alikuwa mwenye dhambi kuliko wengine wote sio kwa sababu ya dhambi zake mwenyewe bali kwa zetu. Kunyamaza kwa Mungu kulikuwa gharama aliyoilipa Yesu kwa kuyaanzisha tena mawasiliano kati yetu wenye dhambi na Mungu wetu mwenye haki.

11. MUUMINI ANAYEAMINI SHINGO UPANDE (Mk 9:14 - 29)

TAARIFA MUHIMU: Mtu aliye na pepo mwovu husemekana kuwa **amepagawa**. Hii ni hali tofauti na kuwa na ugonjwa wa akili au kifafa n.k. Pepo mwovu hawezi kumwingia mtu anayemwamini Yesu na aliyebatizwa kwa jina lake kwa sababu Roho Mtakatifu tayari anaishi moyoni mwake. Kulingana na Luka, kijana katika kifungu hiki alikuwa **mtoto wa pekee wa wazazi wake** (Lk 9:38).

1. Yafikirie maisha ya kila siku ya baba huyu yalivyokuwa tangu mwanawe alipopagawa na upepo mwovu (17 - 18, 20 - 22). (Ufikirie uhusiano kati yake na mkewe ulivyokuwa, yeye na watoto wake wengine, yeye na majirani na yeye na Mungu. Hofu yake ilikuwa nini kuhusu maisha ya baadaye ya familia yake? Ni majaribio gani aliyokuwa ameyafanya ili kumfanya mwanawe aponywe?)

* Yalinganishe maisha ya mwana huyu na ya wenzi wake (17 - 18, 20 - 22).

2. Shida kubwa sana kwa baba huyu ilikuwa ipi kulingana na hali inayoelezewa katika aya ya 14 - 18?

3. Yesu alikuwa anawazungumzia akina nani alipokizungumzia kizazi kisichoamini alichokipata kuwa kigumu sana kukivumilia (19)?

* Kwa nini ilikuwa vigumu kwa Yesu kuvumilia kutoamini kwa watu katika hali hii (19)?

* Je, unafikiri Yesu angekiitaje kizazi hiki chetu?

4. Kwa nini baba alijijumuisha katika kilio cha mwanawe kwa msaada: ”Tuhurumie na tusaidie!” (22)?

5. Katika aya ya 23, Yesu anaonekana akiidai imani thabiti kutoka kwa baba. Kwa nini alifanya hivyo?
* Ungehisije iwapo mtu angedai imani kamili kutoka kwako wakati ungekuwa na mfidhaiko tayari?
6. Baba alikiamini nini na alikishuku nini alipokuwa akiipaaza sauti ya ombi lake katika aya ya 24?
* Ulikiamini nini na ulikishuku nini ulipoulilia msaada wa Yesu mara ya mwisho kuhusu shida za wapendwa wako?
7. Je, kilio hiki cha msaada kilithibitisha kuwa tayari baba alikuwa na imani ya wokovu au la (24)? Zitoe sababu zako.
* Unafikiri baba alikuwa muumini wa Yesu lini? Ujadili uwezekano tofauti tofauti.
8. Kwa nini Yesu aliisaidia familia hii ingawa baba wala mwana hakuwa na imani thabiti (25)?
* Ni kwa imani ya nani muujiza huu ulifanyika?
* Ni kiasi gani cha imani kingehitajika ndipo Yesu aweze kuwasaidia wapendwa walio katika mateso yao?
9. Inaelekea kuwa baba alifikiria kuwa mwanawe tayari alikuwa amekufa alipolala chini kama maiti (26). Kwa nini aliupata uzoefu huu wa mateso sana kabla ya Yesu kumsaidia. (Baba angekosha kujifunza nini kama angesaidiwa na Yesu papo hapo?)
* Kwa nini mara kwa mara Yesu anaturuhusu tufikie hali ya kuikata tamaa kabla ya yeye kuingilia kati?
10. "Yesu alimshika mkono na akamsimamisha" (27). Liweke jina la mtu unayesumbuliwa naye katika sentensi hii. Aya ya 27 inakwambia nini unapoisoma jinsi ilivyo?

HABARI NJEMA: Hata wakati watu waovu na pepo waovu walimtesa Yesu, bado aliuamini uwezo na upendo wa Baba yake wa Mbinguni kwa imani thabiti. Kwa sababu ya imani yake kamili, sisi pia tunaweza kuupokea msaada wake licha ya mashaka yetu.

12. KILIO CHA KIPOFU MWOMBABI (Mk 10:46 - 52)

TAARIFA MUHIMU: Tunavyofahamu, Yesu alitembelea Yeriko mara moja tu. Alifanya hivyo wakati wa safari yake ya mwisho ya kwenda Yerusalemu. Yesu alikuwa wa kizazi cha Daudi moja kwa moja. Mungu alikuwa amemwaahidi mfalme huyu kuwa mwanawe angekikalia kiti cha enzi cha Israeli milele (2 Sam 7:12 - 16). Warumi waliokuwa wanaitawala nchi hiyo nyakati hizo, hawakumvumilia yeyote aliyewataja wafalme waliopita na waliokuwepo. Yesu alizungumziwa kama mwana wa Daudi mara moja tu kabla ya tukio hili na aliyefanya hivyo wakati huo alikuwa mgeni (Mt 15:22).

1. Ni nini kingekuwa kigumu sana kwako iwapo ungekuwa unajipatia riziki ya kila siku kwa uombaji?
* Furaha na huzuni za kila siku za kipofu huyu mwombaji zilikuwa zipi?
2. Hata kipofu anaweza kujifunza nini anapokuwa ameketi kando ya barabara kila mwaka iwapo ana masikio mazuri?
* Wakati wa miaka mitatu ya mahubiri ya hadharani ya Yesu, Bartimayo alisikia jinsi alivyokuwa anatembelea sehemu zingine. Kwa nini hakuyataka matibabu, kwa mfano, huko Yerusalemu uliokuwa umbali wa kilomita 30 mahali Yesu alienda kila mara nyakati za sikukuu za kidini?
3. Bartimayo alishindwa kufanya nini Yesu alipofika katika mji wake hatimaye (46)?
* Ni mpango gani Bartimayo alikuwa nao tayari wa kuwasiliana na Yesu wakati angekuja Yeriko mwishowe?
4. Bartimayo angewezaje kujua kuwa Yesu alikuwa mwana wa Mfalme Daudi (47)?

* Kwa nini Bartimayo hakuwaogopa Warumi bali alimsalimia Yesu kama mwana wa mfalme atakayerithi ufalme au mfalme kwa sauti ya juu sana (47)?

5. Kwa nini watu walijaribu kumnyamazisha Bartimayo? Yatafute majibu mengi uwezavyo (48).

* Kwa nini yeyote hakumshika Bartimayo mkono na kumwongoza hadi kwa Yesu (48)?

6. Ni vipi na kwa nini Bartimayo alikibadilisha kilio chake? Ilinganishe kwa makini aya ya 47 na ya 48.

* Yesu alizionyesha hisia gani kwa cheo cha mfalme (49 - 51)?

7. Unafikiri Bartimayo alihisi vipi watu walipomwambia kuwa Yesu alikuwa anamwita (49 - 50)?

* Labda Bartimayo alikuwa amelitunza vizuri joho lake lililokuwa godoro na tandiko lake usiku. Kwa nini hakulitupa ghafla (50)?

8. Kwa nini Yesu alimwuliza Bartimayo swali wazi kama hilo (51)?

* Yesu anakuuliza swali lilo hilo sasa (51). Tafadhali mjibu kwa uaminifu. (Unaweza kufanya hivyo kimoyomoyo.)

9. Yesu aliyaponyaje macho ya huyu mtu (52)?

* Aya ya 52 inaweza kutafsiriwa kwa njia mbili: "Imani yako imekuponya" au "Imani yako imekuokoa."

Kwa nini Yesu alitaka kuyasema maneno haya kwa Bartimayo katika hali hii?

HABARI NJEMA 10. Bartimayo alimfuata Yesu barabarani labda hadi Yerusalemu (52b). Siku iliyofuatia, kila mtu alikuwa akimwamkua Yesu kama "mwana wa Daudi" alipokuwa anaingia mjini (**Mk 11:9 - 10**). Wajibu wa Bartimayo ulikuwa upi katika yote haya?

* Baada ya wiki tu, Bartimayo alimshuhudia mfadhili wake akisulubiwa msalabani. Unafikiri alifahamu nini kuhusu kilichomfanya Yesu afe?

13. UPENDO HAUTAWEZA KUSHINDWA (Mk 14:1 - 9)

TAARIFA MUHIMU: Kiongozi aelezee kwa kifupi vifungu/matini zifuatazo zinatufunza nini kuhusu **Maria wa Bethania**. Lk 10:38 - 42, Yn 11 na Yn 12:1 - 11. (Maria huyu asichanganywe na mamake Yesu au mwanamke anayezungumziwa katika (Lk 7:36 - 50). Wazazi wa Martha, Maria na Lazaro dhahiri walikuwa wamekufa. Waliwaachia mabinti zao pesa za kutumia labda wakati wangeolewa au za kuwasaidia wakati za uzeeni. **Wiki ya mwisho** ya maisha ya Yesu ulimwenguni ilikuwa inianza tu.

1. Ni zawadi gani ungependa kumpa rafiki yako iwapo ungejua kuwa angekufa?

* Yesu anayataja maziko yake hapa (1 - 2, 8)? Unafikiri Maria, tofauti na wanafunzi, alitambua kuwa angekufa karibuni? Zitoe sababu zako.

2. Ili kuyanunua marashi ya nardo, ungekilipa kiasi cha pesa ambacho kingelingana na wastani ya mshahara ambao mfanyakazi angeupokea kwa mwaka mzima (3). Hii ndiyo sababu tone moja moja tu la mafuta haya lilitumika. Chupa hii ingeuzwa kwa pesa ngapi katika sarafu zetu leo?

* Kwa kawaida inachukua muda gani kuziweka pesa zinazoweza kulingana na mshahara wa mwaka mmoja?

* Maria alipoyanunua marashi haya ghali, alikuwa akifikiria nini kuhusu mahari yake au malipo yake ya uzeeni?

3. Kwa nini Maria aliyamwaga mafuta yote katika kichwa cha Yesu badala ya matone machache tu (3 - 4)?

* Maneno "Masiya" na "Kristo" yana maana ya "aliyekwa mafuta". Wafalme wa Wayahudi kawaida walikuwa wanapakwa mafuta mwanzoni mwa kazi zao. Kwa nini Yesu hakupakwa mafuta hadi muda mfupi tu kabla ya maziko yake?

4. Maria alikuwa ameitumia akiba yake yote kwa chupa ya marashi. Ni sehemu gani ya kumkosoa iliyomuudhi zaidi (4 - 5)?

* Mshahara wa mwaka mmoja ungetumiwaje kuwafaidi maskini wa mji (5)? Ufikirie uwezekano tofauti tofauti.

5. Yesu alimtetea Maria kwa njia mbalimbali zipi (6 - 9)?

* Unafikiri Yesu angekwambia alivyomwambia Maria: "Yeye amefanya alivyoweza" (8)?

* Ungemfanyia Yesu nini kutoka sasa na kuendelea?

6. Tendo la Maria na tendo la Yesu yanafananaje (kifo chake msalabani, k.m. "injili" katika aya ya 9)?

* Unafikiri ni "hasara" gani iliyo kubwa: kwamba Maria aliyamwaga marashi yake ghali kwa ajili ya Yesu au kwamba Yesu aliimwaga damu yake kwa ajili ya Maria?

7. Ni jambo gani lililo la kipekee sana litakalokumbukwa milele katika tabia za Maria (9)?

* Ni kumbukumbu gani ungependa kuiacha utakapokufa?

8. Unafikiri Maria alihisi vipi baadaye kuhusu pesa "alizozipoteza" kwa ajili ya Yesu siku hiyo?

* Maria alijifunzaje kumpenda Yesu sana?

* Tunawezaje kujifunza kumpenda Yesu jinsi Maria alivyompenda?

9. HABARI NJEMA: Maria alikuwa amejifunza kumpenda Yesu kwa kumsikiliza. Hiyo ndiyo sababu pia aliweza kumhudumia wakati uliofaa. Kwanza, Maria alikuwa ameamini kusamehewa kwa dhambi zake na imani hii yake ndiyo iliyomfanya akitoe kila alichokuwa nacho kwa Bwana. Ilikuwa ni kwa sababu yake Yesu alitembea akiwa na harufu ya marashi ya nardo kila mahali nyakati za siku zake za mwisho ulimwenguni.

14. KICHEKO KIITWACHO HUKUMU YA YESU (Mk 15:1 - 15)

TAARIFA MUHIMU: Kuna maswali mengi sana katika somo hili ambayo huwezi kuyauliza yote katika kipindi cha saa moja. Wachague wahusika wawili au watatu kutoka kifunguni kwa majadiliano yenu. Au badala yake kigawe kikundi chako cha Mafundisho ya Biblia katika vikundi vya washiriki 2 au 3. Kila kikundi kijadiliane kuhusu wahusika wawili au watatu na kisha kishiriki matokeo yake na vingine.

1. PONTIO PILATO

Kama gavana wa Yuda mwaka wa 26 - 36 BK, aliwawakilisha wanajeshi watawala wa Himaya ya Warumi na aliwajibika kwa Mfame Tiberia mwenyewe. Pilato hakutaka mfalme ausikie uvumi wowote kuhusu maasi ya Wayahudi. Ilikuwa haki yake kuitangaza adhabu ya kifo au kuinyima.

Aya ya 1 - 15

* Ni mawazo yepi unayoyapata kuhusu tabia za Pilato na maadili yake?

* Unafikiria nini kuhusu jaji anayeyauliza mawsali kama yale yanayoulizwa katika aya ya 12 na ya 14 wakati wa hukumu?

* Kwa nini Pilato hakuutumia uwezo wake na badala yake aliwaruhusu wengine wamtotee uamuzi?

* Unafikiri Pilato alifikiria nini kuhusu Yesu? (Kwa nini alimwita Yesu "Mfalme wa Wayahudi" mara mbili? (linganisha aya ya 9 na ya 12.)

* Walinganishe hawa watu wawili: Gavana wa Kirumi na Mfalme wa Wayahudi. Kuna tofauti za kuvutia zipi kati yao katika hali hii?

* Ni nani aliyeisuluhisha kesi hii halali mwishoni?

* Unafikiri Pilato alihisije alipomtoa Yesu achapwe mijeledi na asulubiwe (15)?

* Unafikiri Pilato alijaribuje kuituliza dhamiri yake maishani mwake?

* Kama ungekuwa katika hali ya Pilato asubuhi ile ungeiamuaje kesi hii?

2. BARABA

Mwuaji na kiongozi wa uasi kisiasa, jina lake linamaanisha mwana wa baba.

Aya ya 6 - 15

- * Yafikirie maisha ya utoto, ya ujana na ya utu uzima ya mtu huyu. Ni nini labda kilichomfanya Baraba kuwa mwanamapinduzi na mwuaji?
- * Iwapo hali zako zingekuwa tofauti, unafikiri mwenyewe ungekuwa mwuaji? Kwa nini? Kwa nini hungekuwa?
- * Unafikiri ni fikira zipi zilizokuwa zinaendelea akilini mwa Baraba wakati siku ya kuuawa kwake ilipokuwa inakaribia? (Unafikiri alijuta kwa lolote?)
- * Unafikiri Baraba alienda kumwona mtu aliyesulubiwa msalabani badala yake?
- * Ni kwa njia gani sote tunafananishwa na Baraba katika mahusiano yetu na Yesu?

3. MAKUHANI WAKUU

Kwa kawaida kulikuwa na kuhani mkuu mmoja kila wakati lakini katika hali hii, kulikuwa na wawili: Kayafa, kuhani mkuu halisi katika mwaka wa 18 - 36 BK na baba mkwe, Anasi aliyeyashikilia mamlaka awali. Anasi bado aliutumia ushawishi wake kupitia kwa mkwe wake.

Aya ya 1 - 15

- * Unafikiri ni nini kuhani mkuu alikichukulia kuwa wito mkuu maishani?
- * Kwa nini Kayafa na Anasi walimwonea Yesu wivu?
- * Kwa nini makuhani wakuu hawakuitambua nia yao?
- * Ni uvunjaji sheria upi uliokuwa mbaya zaidi: hukumu ya kifo isiyo haki iliyotekelezwa na makuhani wakuu au mauaji aliyokuwa ameyatekeleza Baraba wakati wa uasi?
- * Ni nini kinachoweza kumfanya mtu wa dini sana kuwa chombo cha ibilisi?
- * Unafikiri unawafanana makuhani wakuu kwa njia yoyote? Iwapo unawafanana, vipi?

4. UMATI

Walipiga kelele, "Hosana" kwa Yesu Jumapili iliyokuwa imetangulia. Sasa wanapaaza sauti: "Msulubishe!" Lazima kulikuwa na wengine miongoni mwa umati huu waliokuwa wamesaidiwa na Yesu.

Aya ya 8 - 15

- * Kwa nini umati ulimtaka mwuaji hatari aachiliwe huru?
- * Watu waliwezaje kukubali kumshambulia mfadhili wao? (Kwa nini kulikosekana hata sauti ya mtu moja iliyomtetea Yesu dhidi ya hila za haki katika hali hii?)
- * Je, ungefanya nini kama ungekuwa miongoni mwa umati asubuhi hiyo?
- * Unafikiri tendo kama hili lingetokea katika nchi yako wakati huu? Zitoe sababu zako?
- * Aya hii kinatufundisha nini kuhusu uzuri na ubaya wa demokrasia?

5. YESU

Anaisema sentensi moja tu wakati wa hukumu nzima (2). Kwa upande mwingine, ananyamaza.

Aya ya 1 - 15

- * Kufikia wakati huu, Yesu alikuwa amelikataa jina lolote isipokuwa "Mwana wa Mtu". Kwa nini sasa anakubali hadharani kuwa yeye ni mfalme wa Wayahudi (2)?
- * Kwa nini Yesu hajitetei mwenyewe?
- * Mlinganishe Yesu na watu wengine katika kifungu hiki. Je, anafautianaje nao? (Ni nini kinachomfanya Yesu astaajabiwe hasa unapoizingatia hali yake?)
- * Unafikiri Yesu alihisi nini dhidi ya wale watu wote waliomzunguka na waliokuwa na hamu ya kuimwaga damu?
- * Ni nani aliyeamua kesi ya Yesu wakati wa hukumu yake: Pilato, Mungu au shetani?

15. YESU ANAKUTANA NA WAHALIFU WAWILI (Lk 23:32 - 43)

TAARIFA MUHIMU: Katika Himaya ya Kirumi kusulubiwa kulitumika tu kwa uhalifu mbaya zaidi. Basi tunaweza kuchukulia kuwa watu hawa wawili walikuwa wahalifu wajuzi ambao labda walikuwa wamewaua watu kwa sababu ya pesa. (Masiha au Kristo) kilikuwa cheo cha mfalme aliyenjojewa na Wayahudi tangu nyakati za Agano la Kale.

1. Mtu anayewapiga wengine kwa magumi au kwa ulimi wake anaweza kuwa na furaha?

* Kwa nini vijana wengi wa nyakati hizi zetu hukimbilia vurugu na hufurahia kuwafanyia ghasia wengine?

2. Zifikirie sababu mbalimbali zilizowafanya hawa watu wawili wakimbilie vurugu katika ujana wao.

* Labda ni nani angeweza kuwakomesha hawa wawili kabla ya wao kuwa wabaya kupindukia?

* Daima unaweza kuzibadilisha tabia zako unapofahamu kuwa zinakudhuru wewe na wengine?

3. Wahalifu hawa wawili wangezichunguza tabia za Yesu kutokana na kukaribiana naye kuliko mtu mwingine yeyote. Ni maneno na matendo yepi yaliyoweza kuwashangaza zaidi (34 - 38)?

* Kwa nini Yesu alitaka kuwatetea wale waliomtesa mbele ya Baba yake wa mbinguni (34)?

* Unaweza kumwomba adui mbaya kuliko wote: "Mungu, msamehe. Hakujuua ni vipi alivyotendea vibaya" (34).

4. Tafuta kutoka ayani kwa nini umati, watawala, wanajeshi wa Kirumi na mmoja wa wahalifu walimpigia Yesu ukelele (34b - 39).

* Hawa watu walimdhiki Yesu kwa sababu gani (35 - 39)?

* Kwa nini mmoja wa marafiki zake Yesu hakumtetea?

* Je, ungesema na ungefanya nini kama ungekuwa unasimama chini ya msalaba?

5. Ni nini kilichomfanya mmoja wa wahalifu kulifikia hitimisho kuwa Yesu alikuwa mfalme na alikuwa na ufalme wake mwenyewe (37 - 38, 42)?

* Mlinganishe Yesu msalabani na wafalme wengine wa ulimwengu huu. Kuna tofauti zipi za kuvutia zaidi kati yao?

* Ni nini kilichomfanya mmoja wa wahalifu ahitimisha kuwa Yesu hakuwa tu mfalme bali alikuwa Mungu pia (40 - 41)?

6. Wahalifu wengi hawakubali kabisa kuwa walikuwa wameyatenda maovu yoyote. Ni nini kilichomfanya mmoja wa wahalifu akubali kuwa hukumu ya kifo ilikuwa adhabu halali kwa uhalifu wake (41)?

* Kwa nini mhalifu yule mwingine hakuikubali hatia yake hata katika hali hii?

* Ni nani kati ya hawa wahalifu wawili unayemwelewa vyema: yule aliyeikubali hatia yake au yule aliyeikana?

7. Aya ya 42 una ombi fupi sana: "Unikumbuke!" Kwa nini ni muhimu kwetu binadamu kuwa mtu fulani tunayempenda anatumkumbuka tunapokuwa matesoni?

* Kwa nini mhalifu huyu hakuuliza moja kwa moja aruhusiwe kuingia ufalme wa Yesu?

8. Mhalifu huyu alikuwa amefikiria nini alipolisikia jibu la Yesu (43)?

* Kwa nini Yesu alimruhusu mwuaji katili kuingia Paradiso (mbinguni)?

* Ni wakati upi, kulingana na maoni yako, ambapo mhalifu huyu alianza kumwamini Yesu? Taja aya.

9. Zifikirie saa za mwisho za mhalifu aliyekuwa muumini wa Yesu. Alikuwa mwenye furaha au alikuwa mwenye huzuni saa hizo?

* Labda mamake, mkewe au mtoto wa aliyekuwa mhalifu alikuwa anasimama chini ya msalaba. Ni kumbukumbu ipi aliyoiacha kwa familia yake?

* Ni ushuhuda upi aliouacha mhalifu huyu kwa vizazi vijavyo vitakavyozisoma habari zake katika Biblia?

10. HABARI NJEMA: Milango ya Paradiso ilifunguliwa mbele ya mhalifu lakini badala yake ilimpasa Yesu mwenyewe kuingia kupitia milango ya jahanamu. Unataka kuliomba ombi sawa na la mhalifu huyu?

”Yesu, unikumbuke!” Kama unaweza, atakupa jibu sawa: ”Siku moja utakuwa nami Paradiso.” (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu zaidi ulilojifunza katika haya Mafundisho ya Biblia?

16. KUFUFUKA KUSIKOAMINIKA (Mk 16:1 - 8)

TAARIFA MUHIMU: Kulingana na desturi za kale, Marko alikuwa mkalimani wa Petero; na injili yake ilihusu **maisha ya Yesu jinsi walivyoonekana machoni pa Petero**. Mojawapo ya dhamira katika injili hii ni ukosefu wa imani ya mwanafunzi huyu. Ingawa Yesu alikuwa amekitabiri kifo na ufufuo wake mara tatu tayari, wanafunzi wake walikuwa wazito sana kumwamini. Kumbuka kuwa mwili wa **Yesu ulikuwa umepakwa mafuta tayari siku ile aliyokufa**.

1. Kwa nini wanawake kutoka Galilaya walisisitiza kulitembelea kaburi licha ya jiwe na askari ambao (kulingana na Mathayo) walikuwa wakilichunga kaburi (1 - 3)?

2. Tayari wanawake walikuwa wameshuhudia mwili wa Yesu ulioshughulikiwa vibaya ukipakwa mafuta siku mbili zilizotangulia. Kwa nini unafikiri walitaka kuupaka mafuta tena?

* Unafikiri ungependa kuuona na kuugusa mwili wa mpendwa wako katika hali hiyo?

* Ni Yohana tu aliyeshuhudia kifo cha Yesu; wengine walikuwa wametoweka kutoka mahali hapo. Kwa nini hawakuja sasa kulitembelea kaburi la Bwana wao? (Unafikiri kuna tofauti kati ya wanawake na wanaume kuhusu tukio hili? Kama ipo, ni ipi?)

3. Iwapo wanawake waliamini katika ufufuo kulingana na utabiri wa Yesu, unafikiri wangetendaje Jumapili hiyo asubuhi (1 - 4)?

4. Wanawake walifikiria nini walipoyasikia maneno ya malaika (6 - 7)?

* Ni nini kilichowaogofya sana wanawake (8)?

5. Kwa nini Yesu aliwachagua wanawake kuwa mashahidi wa ufufuo wake licha ya kuwa hawakukubaliwa kuwa mashahidi katika mahakama wakati huo (7, 10)?

6. Ni vipi na ni lini imani ya ufufuo wa Yesu ilianza moyoni mwa wanawake hawa?

7. Petero alimkana Bwana wake siku mbili zilizokuwa zimetangulia. Iliamaanisha nini kwake Yesu alipomtulia salamu maalumu (7)?

8. Kuna chochote maishani mwako kinachoonekana kutowezekana kwako kama maiti kufufuka tena? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* Ungejibu nini kama Yesu angekukemea kwa kuikosa imani jinsi alivyowakemea wanafunzi wake katika aya ya 14?

9. Kuna tofauti gani baina ya ufufuo wa mwili (unaofundishwa tu katika imani ya Kikristo) na kuishi milele kwa roho (ambako ni imani ya kawaida katika dini nyingi)?

10. Kama ufufuo wa mwili haungekuwepo, Ukristo ungewapa nini wanadamu?

* Chukulia kwamba mtu fulani aliyaamini mafundisho yote ya Kikristo isipokuwa ufufuo wa mwili. Kwa nini hatungemwita Mkiristo?

11. HABARI NJEMA: Hatimaye wanafunzi walipothibitisha kuwa kweli Yesu alikuwa amefufuka kimwili kutoka kwa wafu, waliwaendea mashahidi wake thabiti. Wengi wao walikufa kama wafiadini wakikataa

kuiacha imani yao kwa vyovyote vile. Walijua kuwa Yesu angekuwa nao milele katika ulimwengu huu na ule ujao.

18. YESU ANAKUTANA NA MWANAFUNZI MWENYE MASHAKA (Yn 20:19 - 29)

TAARIFA MUHIMU: Thomaso alikuwa mmoja wa wanafunzi kumi na wawili wa Yesu. Labda alikuwa na ndugu pacha kwa sababu jina lake linamaanisha "pacha".

1. Mwanadamu anaweza kuwa na maisha mema katika ulimwengu huu bila kuamini kuwa mwili wake utafufuka kutoka kaburini siku ya mwisho?

* Ni tabia nzuri zipi zipatikanazo katika nafsi ya mtu kama Thomaso? Tabia mbaya ni zipi?

* Unafikiri ni kwa nini Yesu alimchagua mtu kama huyu kuwa mmoja wa wanafunzi wake?

2. Wanafunzi walifikiria nini kuhusu Yesu asubuhi na mchana wa Jumapili ya Pasaka?

* Kwa nini wanafunzi hawakuamini katika ufufuo wa Yesu?

* Yafikirie maelezo mbalimbali kuhusu pahali ambapo Thomaso angekuwa ameenda Jumapili jioni alipokuwa hayupo pamoja na wanafunzi wengine kumi (24).

* Kwa nini Yesu aliyefufuka aliwaamkua wanafunzi wake kwa kusema, "Amani iwe nanyi" (21, 26)

3. Ufufuo ulikuwa umetabiriwa na manabii wa Agano la Kale na Yesu mwenyewe. Sasa marafiki wa dhati wa Thomaso walimhakikishia kuwa walikuwa wamemwona Yesu kwa macho yao yenyewe. Kwa nini Thomaso hakuamini katika ufufuo wa Yesu hata baada ya kuusikia ushuhuda huu wote (25a)?

* Kama ungekuwa katika hali ya Thomaso, unafikiri ungeamini ufufuo? Zitoe sababu zako.

4. Unafikiri Thomaso alijihisi vipi wiki iliyofuatia miongoni mwa marafiki zake walioshangilia?

* Ni nini kilichomfanya Thomaso kukaa na marafiki zake badala ya kujiendea zake wiki hiyo?

* Je, ni nini kingetokea kwa Thomaso iwapo angekiacha kikundi cha wanafunzi wakati huu?

* Ni nini kitakachotokea kwetu iwapo tutauacha ushirika wa Kikristo tunapokuwa na mashaka kuhusu mafundisho ya dini ya kimsingi ya Kikristo?

5. Kwa nini Thomaso alitaka kumgusa Yesu kabla ya kuamini katika ufufuo wake (25b)?

* Unafikiri Thomaso alihisi vipi alipoyasikia maneno yake mwenyewe kutoka kinywani mwa Yesu (25 - 27)?

6. Ni maelezo yepi ya kinaganaga yanayotonyesha kuwa Yesu alikuwa si zimwi wala pepo (27)?

* Unafikiri kwa kweli Thomaso aliviweka vidole vyake katika makovu ya mikononi na ubavuni mwa Yesu?

7. Thomaso alikuwa mtu wa kwanza katika Agano Jipya kumwita Yesu Mungu sio tu Mwana wa Mungu (28). Kwa nini Wakristo wote ulimwenguni wanaamini kuwa Yesu ni Mungu?

8. Yesu anamtaja nani katika aya ya 29?

* Kwa nini ni muhimu kuuamini msaada wa Mungu kabla ya kuupokea?

9. Kulingana na kifungu hiki, Yesu anamtendeaje mtu anayependa kumwamini lakini hawezi?

* Ungemjibu nini mtu aliyesema kwako: "Ninamwamini Yesu lakini siamini katika ufufuo wake kimwili"?

* Kwa nini imani yote ya Kikristo inaporomoka iwapo mwili wa Yesu haukufufuka kutoka kaburini?

10. MASWALI YA HABARI NJEMA: Thomaso alisema kwa Yesu: "Bwana wangu na Mungu wangu!" Unaweza kulifanya ungamu sawa kwa Yesu leo? (Unaweza kujibu kimoyomoyo.)

* (Kwa kila mshiriki kujibu): Ni jambo gani muhimu zaidi ulilojifunza kutokana na haya Mafundisho ya Biblia?